

Morgenbladet 2/9. 1934
 „Dagdrømmen
 er en vel-
 dig realitet“.

Dybwad Brochmanns
 annen forelesning.

Også ved Dybwad Brochmanns annen forelesning i Haandverkeren igår var der fullt hus. Foredragsholderen tegnet op på tavlen vinkelen mellom bevissthetslivet og den universale lovmessighet. Spørsmålet er om her behøver å være nogen vinkel, om ikke det er mulig å få bevissthetslivet til å falle sammen med de selvvirksomme naturkrefter. Det vil først kunne skje, når den overveiende del av menneskene har fått kontroll over sitt bevissthetsliv. Å nærme oss mest mulig til selvkontroll vil derfor være en mere positiv oppgave enn man ialmindelighet forstår. Professor Freud har her gjort en stor innsats, men overfor massesjelen vilde foredragsholderen ikke stanse ved Freuds psykoanalyse. Det nyttigste han hadde lært var hans syn på drømmelivet, som utvilsomt er riktig, stort sett. Et viktig punkt i massepsykologien er dagdrømmet. Kan vi bevise at menneskene i det daglige liv lever i en tilstand som i drømme, har vi bevist riktigheten av dybdepsykologiens syn på massesjelen. Da har vi fått strupe-tak på den empiriske videnskap, som savner all evne til å erfare. For å føre dette bevis nevnte taleren forskjellige karakteristiske trekk i drømmetilstanden. Det er ofte små bagateller som blåses op til store ting, fantasibilledene forekommer en som virkelighet, meningsløshetene kan hope sig op uten at vi reagerer, skamfølelsen er vekk, vi tror å få våre ønsker opfylt, og drømmen kan ofte beskytte vår søvn. De samme trekk møter vi i det daglige liv, i politikken, i pengevesenet. Dagdrømmen er en veldig realitet, og dette viktige resultat kan vi for en stor del takke Freud for. Når vi engang

våkner, vil vi se bibelen i et nytt lys, og vår moral blir en annen. Da vil der bli spørsmål om åndelig førerskap under åndelig kontroll og fullt ansvar. Da vil persepsjonssansen, evnen til å oppfatte, bli adelsmerket. I vår tid behøver man ikke å tenke, for avisene og partiet tenker for en. Vi har så mange hjelpemidler, at persepsjonssansen kanskje går tilgrunne. Der er mange ting som peker i den retning at menneskene blir idioter istedenfor guder. Hvis vi oppgir vår individualitet og blir gruppe-idioter, oppgir vi adelsmerket, og der er meget som taler for at gruppe-idiotiet skal gjøre det av med Vest-Europas kultur. Den rette kollektivism er at individene skal være levende bevissthetsceller i et bevissthetslegeme. Norge har her et stort ansvar, for vi er mere individualistisk innstillet enn andre folk på grunn av våre naturforhold og livs-betingelser.

Foredragsholderen høstet sterkt bifall.

103312